

Na osnovu člana 12. stav 1. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 82/15) i člana 49. Statuta Akcionarskog društva za osiguranje „Drina osiguranja“ Milići, Upravni odbor Društva na sjednici održanoj dana 11.01.2016. godine donio je:

**USLOVI
ZA OSIGURANJE VLASNIKA VAZDUHOPLOVA
OD ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU PROUZROKOVANU TREĆIM LICIMA I PUTNICIMA**

Uvodne odredbe

Član 1.

Pojedini izrazi u ovim Uslovima za osiguranje vlasnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu prouzrokovane trećim licima i putnicima (u daljem tekstu: Uslovi), imaju sljedeća značenja:

- 1) **Osiguravač** – Drina osiguranje AD Milići sa kojim je zaključen ugovor o osiguranju,
- 2) **Ugovarač osiguranja** – lice koje sa Osiguravačem zaključi ugovor o osiguranju u skladu sa ovim Uslovima,
- 3) **Vazdušni prevoznik** – preduzeće za vazdušni prevoz (saobraćaj) sa valjanom operativnom licencom,
- 4) **Vazduhoplov** – svaka naprava koja može da se kreće ili održava u vazduhu i koja ispunjava propisane uslove za bezbjednu vazdušnu plovidbu,
- 5) **Let vazduhoplova:**
 - a. **u odnosu na putnika i ručni prtljag** – vrijeme prevoza putnika vazduhoplovom, uključujući njihovo ukrcavanje i iskrcavanje,
 - b. **u odnosu na teret i predani prtljag** – vrijeme prevoza tereta i prtljaga od trenutka predaje tereta ili prtljaga avio prevozniku do trenutka njihove isporuke ovlašćenom primaocu,
 - c. **u odnosu na treća lica** – upotrebu vazduhoplova od trenutka davanje snage motorima u svrhu voženja po površini zemlje ili stvarnog polijetanja do trenutka kada je vazduhoplov na površini zemlje, a njegovi motori su potpuno zaustavljeni, kao i kretanje vazduhoplova pomoću vozila za vuču ili guranje, odnosno pomoću sila koje su tipične za pogon ili uzgon vazduhoplova, posebno vazdušnim strujama,
- 6) **Putnik** – svako lice koje se prevozi vazduhoplovom uz saglasnost vlasnika ili korisnika ili operatera vazduhoplova, osim članova letačke i kabinske posade vazduhoplova koji su na dužnosti za vrijeme leta vazduhoplova,
- 7) **Treća strana** – svako pravno ili fizičko lice, osim putnika i članova letačke i kabinske posade vazduhoplova koji su na dužnosti za vrijeme leta vazduhoplova,
- 8) **Domaći vazdušni saobraćaj** – letenje kod koga se mjesto polaska i mjesto opredjeljenja nalazi na teritoriji Republike Srpske, odnosno BiH,
- 9) **Komercijalna operacija** – operacija vazduhoplova koja se obavlja uz naknadu/najam,
- 10) **Suma osiguranja** – najveći osigurani iznos do koga je Osiguravač u obavezi da naknadi štetu, kada nastupi osigurani slučaj,
- 11) **Premija** – iznos koji Ugovarač osiguranja plaća Osiguravaču po osnovu ugovora o osiguranju,
- 12) **Nesrečni slučaj (nesreća)** – događaj na koji se zaključuje ugovor o osiguranju, koji mora biti budući, neizvjestan i nezavisan od isključive volje ugovarača osiguranja/putnika/treće osobe, a koji bi mogao dovesti do ostvarenja odštetnog zahtjeva,
- 13) **Korisnik osiguranja** – lice kome se vrši isplata osigurane sume, odnosno naknade,

- 14) **Polisa** – potvrda, odnosno isprava o ugovoru o osiguranju i služi kao dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju,
- 15) **Najviša dopuštena masa vazduhoplova pri uzljetanju** (eng. Maximum Take Off Mass, MTOM) - najviša dopuštena masa vazduhoplova pri uzljetanju koja odgovara odobrenoj masi specifičnoj za svaki tip vazduhoplova i koja je utvrđena u uvjerenju o plovidbenosti vazduhoplova,
- 16) **Specijalno pravo vučenja** (eng. Special Drawing Right, SDR) – obračunska jedinica koju određuje Međunarodni monetarni fond.

Opšte odredbe

Član 2.

1. Osiguravač se obavezuje da korisniku osiguranja, a po osnovu odgovornosti vlasnika ili korisnika vazduhoplova za štetu prouzrokovanoj trećim licima i putnicima, u smislu zakonskih propisa, naknadi:
 - a) štete na licima i štete na stvarima prouzrokovane trećim licima za vrijeme leta vazduhoplova,
 - b) štete na licima koje pretrpi putnik za vrijeme leta vazduhoplova,
 - c) štete na stvarima zbog gubitka, odnosno oštećenja ličnih stvari putnika koje se nalaze u kabini vazduhoplova,
 - d) štete na stvarima zbog gubitka, odnosno oštećenja tereta i predatog prtljaga.
2. U smislu prethodnog stava ovog člana, Osiguravač se obavezuje da trećem licu ili putniku naknadi po njegovom odštetnom zahtjevu sve iznose za koje je ovaj obavezan u smislu propisa, i to:
 - a) za slučaj smrti,
 - b) za slučaj tjelesnih povreda,
 - c) gubitka, oštećenja, uništenja prtljaga i tereta, odnosno štete na imovini trećih osoba.
3. Obaveza Osiguravača u smislu prethodnih stavova ovog člana ne može preći iznos predviđen polisom osiguranja (suma osiguranja).
4. Ugovor o osiguranju ne pokriva štete pod tačkama c) i d) stava 1. ovog člana ako se vazduhoplov ne koristi u komercijalne svrhe.
5. Ugovorom o osiguranju pokrivene su i štete zbog rizika rata, terorističkih aktivnosti, otmice, sabotaže, nezakonitog prisvajanja vazduhoplova i pobune.
6. Izuzetno od odredbi prethodnog stava, ugovor o osiguranju ne pokriva štete zbog rizika rata i terorizma za:
 - a) državne vazduhoplove definisane u skladu sa Čikaškom konvencijom,
 - b) vazduhoplovne modele kojima MTOM iznosi do 20 kg,
 - c) letjelice koje polijeću s nogu pilota (uključujući motorne paraglajdere i zmajeve),
 - d) vezane balone,
 - e) papirne zmajeve,
 - f) padobrane (uključujući vučene padobrane),
 - g) vazduhoplove, uključujući jedrilice, kojima MTOM iznosi do 500 kg, i mikrolake vazduhoplove koji se:
 - koriste u nekomercijalne svrhe ili
 - koriste za obuku vozača vazduhoplova lokalno, koji ne uključuje prelazak državne granice.

Zaključenje ugovora o osiguranju

Član 3.

1. Ugovor o osiguranju zaključen je kada Ugovarač osiguranja i Osiguravač potpišu polisu osiguranja.

2. Ugovor o osiguranju i svi dodaci ugovoru važe samo ako su zaključeni u pisanim oblicima.

Obim pokrića

Član 4.

1. Osiguravač je u obavezi da naknadi štetu koju pretrpe treća lica i putnici u štetnom događaju koji je u neposrednoj uzročnoj vezi sa upotrebom i korištenjem vazduhoplova, i to u slučajevima predviđenim zakonskim propisima i ovim Uslovima.
2. Najniža ugovorena osigurana suma po jednom štetnom događaju utvrđena je u Zakonom predviđenom iznosu i predstavlja gornju granicu obaveze Osiguravača za sva davanja po jednom vazduhoplovu za sve štete nastale kao posljedica jednog štetnog događaja (osiguranog slučaja).
3. Izuzetno od odredbi prethodnog stava, ukoliko je ugovorena osigurana suma po jednom štetnom događaju viša od najniže osigurane sume po jednom štetnom događaju utvrđene Zakonom, takva ugovorena osigurana suma predstavlja gornju granicu obaveze Osiguravača za sva davanja po jednom štetnom događaju.
4. Više vremenski povezanih šteta predstavljaju jedan osigurani slučaj, ukoliko nastanu iz istog razloga.
5. Osiguranjem odgovornosti vlasnika ili korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu prouzrokovanoj trećim licima i putnicima nisu pokrivene štete:
 - a) koje pretrpi vođa vazduhoplova, pilot, član posade osiguranog vazduhoplova i ostali radnici osiguranika ili lica koja rade u ime osiguranika, za vrijeme obavljanja dužnosti ili bilo kakvog rada u, na i oko osiguranog vazduhoplova,
6. Osiguranjem odgovornosti vlasnika ili korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu prouzrokovanoj trećim licima nisu pokrivene štete:
 - a) na imovini osiguranika (vlasnika ili korisnika vazduhoplova), odnosno imovini u njegovoj upotrebi,
 - b) štete koje pretrpe putnici za vrijeme trajanja prevoza.

Isključeni rizici

Član 5.

Osiguravač neće naknaditi štetu u sljedećim slučajevima:

1. odštetni zahtjevi zbog šteta koje su nastale uslijed osiguranikove nemarnosti,
2. za vrijeme dok je vazduhoplovom upravljalo lice koje nema odgovarajuću dozvolu za upravljanje konkretnom vrstom vazduhoplova (u skladu sa zakonskim propisima), izuzev dok se vazduhoplov vozi po zemlji, a njime upravljaju ovlašćeni mehaničari-kvalifikovani, koji nisu predviđeni za let,
3. prilikom učestvovanja na aeromitinzima, prilikom izvođenja akrobatskih, rekordnih i sličnih letova koji predstavljaju specijalne rizike,
4. korišćenjem terena – aerodroma – letilišta koja nemaju odobrenje nadležnih vazduhoplovnih organa za slijetanje i polijetanje, izuzev u slučaju više sile ili ako je takvu odluku donio pilot koji ima odgovarajuće ovlašćenje vazduhoplovnih organa za donošenje takvih odluka,
5. nepreduzimanjem propisanih, odnosno odgovarajućih mjera predostrožnosti od strane osiguranika u cilju bezbjednosti vazduhoplova za vrijeme dok se ovaj nalazi na otvorenom prostoru,
6. ukrcajem većeg broja putnika ili veće količine tereta od kapaciteta, odnosno od maksimalnog dozvoljenog opterećenja vazduhoplova,
7. ostvarivanjem hemijskog rizika, prilikom upotrebe vazduhoplova za aktiviranje poljoprivrednih i šumskih površina,
8. dok se vazduhoplov nalazi van geografskih granica navedenih u polisi.

Obaveza osiguranika **Član 6.**

1. Osiguranik je dužan da:
 - 1) da za vrijeme trajanja osiguranja ne preduzima, bez saglasnosti Osiguravača, nikakve radnje kojima se povećava rizik i da takve radnje ne dozvoli trećim licima,
 - 2) da za osigurani vazduhoplov vodi sve, zakonskim i drugim propisima predviđene, isprave i knjige i da ih na zahtjev Osiguravača dostavi na uvid,
 - 3) da se prema vazduhoplovu odnosi sa pažnjom dobrog privrednika i preduzima sve potrebne mjere u cilju obezbjeđenja njegove sigurnosti,
 - 4) da preduzme, po mogućnosti u saglasnosti sa Osiguravačem sve razumne mjere u cilju izbjegavanja, odnosno smanjenja šteta,
 - 5) da o nastalom gubitku ili štetni odmah obavijesti Osiguravača i preduzme mjere u cilju obezbjeđenja oštećenog vazduhoplova, njegove opreme i pribora,
 - 6) da dostavi Osiguravaču na uvid svu dokumentaciju i podatke o mjestu nesreće i njenim okolnostima,
 - 7) da odmah obavijesti Osiguravača ukoliko se protiv njega ili lica za koje odgovara vodi kazneni postupak ili spor ili ako je protiv njega podnijeta optužnica i o tome dostavi svu dokumentaciju,
 - 8) da, na njegov zahtjev, vođenje eventualnog pravnog spora prepusti Osiguravaču.
2. Ugovarač osiguranja/osiguranik dužan je prijaviti osiguravaču prilikom zaključenja ugovora sve okolnosti koje su od značaja za ocjenu rizika, a koje su mu poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate.
3. Ako je ugovarač osiguranja/osiguranik namjerno učinio netačnu prijavu ili namjerno prečutao neku okolnost takve prirode da osiguravač ne bi zaključio ugovor da je znao za pravo stanje stvari, osiguravač ima pravo tražiti poništenje ugovora.
4. Ako je ugovarač osiguranja/osiguranik učinio netačnu prijavu ili propustio dati dužno obavještenje, a to nije učinio namjerno osiguravač u ovom slučaju ima pravo raskinuti ugovor ili tražiti povećanje premije srazmjerno većem riziku.
5. Osiguranik nema pravo da bez saglasnosti osiguravača priznaje svoju odgovornost za nastalu štetu ili da zaključi poravnanje. Ako prizna svoju odgovornost za nastalu štetu bez saglasnosti osiguravača ili zaključi poravnanje, takvo priznanje odnosno poravnanje, ne obavezuje osiguravača, osim u slučaju kada se naknadno utvrdi da je osiguranik stvarno odgovoran za nastalu štetu, odnosno da je iznos poravnanja osnovan.

Obaveza Osiguravača **Član 7.**

1. Osiguravač je dužan riješiti odštetne zahtjeve u zakonskim rokovima.
2. Osiguravač je dužan voditi brigu o zaštiti osiguranika od neosnovanih ili od pretjeranih odštetnih zahtjeva.
3. Osiguravač je ovlašten da u osiguranikovo ime daje sve izjave koje su prema njegovom mišljenju potrebne zbog naknade štete ili zbog zaštite od neosnovanih ili od pretjeranih zahtjeva.

Teritorijalno važenje osiguranja **Član 8.**

Osiguranje po ovim Uslovima obuhvata letove koji se obavljaju pod normalnim uslovima i okolnostima u vazdušnom prostoru Bosne i Hercegovine tj. ugovor o osiguranju pokriva štete nastale samo na teritoriji Bosne i Hercegovine, ukoliko se drugačije ne ugovori.

Početak i prestanak osiguravajućeg pokrića

Član 9.

1. Ako drugačije nije ugovoren, obaveza osiguravača iz ugovora o osiguranju počinje istekom poslednjeg tj. 24-tog časa dana koji je u polisi osiguranja označen kao dan početka osiguranja, a prestaje istekom poslednjeg tj. 24-tog časa dana koji je u polisi osiguranja označen kao dan isteka trajanja osiguranja.
2. Osiguranje prema ovim Uslovima, zaključuje se na period od jedne godine, ukoliko se drugačije ne ugovori.

Način i rokovi obračuna i plaćanja premije

Član 10.

Premija se plaća odjednom i to unaprijed za cijelo ugovorenio trajanje osiguranja, ukoliko nije drugačije ugovorenio.

Prenos prava iz osiguranja

Član 11.

1. Ukoliko se drugačije ne ugovori, osiguranjem po ovim Uslovima pokriven je samo interes osiguranika navedenog u polisi.
2. Osiguranik ne može, bez pristanka Osiguravača, svoja prava iz osiguranja prenositi na treća lica.

Regres

Član 12.

1. Isplatom naknade, na Osiguravača, u granicama isplaćene naknade, prelaze sva prava koja osiguranik ima prema trećim licima odgovornim za nastalu štetu.
2. Osiguranik je dužan da obezbijedi pravo na naknadu štete od lica odgovornog za štetu i da ga na zahtjev Osiguravača prenese na njega, kao i da pruži Osiguravaču pomoć u ostvarenju tog prava.
3. Ukoliko je prelaz prava na Osiguravača djelimično ili u cijelosti onemogućen krivicom osiguranika, Osiguravač se u odgovarajućoj mjeri oslobađa svojih obaveza prema osiguraniku.

Rješavanje sporova

Član 13.

1. U slučaju spora između Ugovarača osiguranja, odnosno putnika/korisnika osiguranja i Osiguravača nadležan je sud prema sjedištu Osiguravača.
2. Kod vazduhoplova koji se reosiguravaju, u slučaju kolizije odredbi uslova koje je predvidio reosiguravač sa odredbama ovih Uslova, primjeniče se odredbe reosiguravača.

Primjena zakona

Član 14.

Na pitanja odgovornosti vlasnika vazduhoplova za štetu koju prouzrokuje trećim licima i putnicima koja nisu uređena ovim Uslovima, shodno se primjenjuju odredbe iz poglavljja III i IV Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju (Službeni glasnik Republike Srpske broj 82/15), kao i odredbe propisa kojima se uređuje vazduhoplovstvo u BiH.

Završne odredbe

Član 15.

Ovi Uslovi stupaju na snagu danom donošenja, a primjenjuju se počev od 11.01.2016.godine.

Danom početka primjene ovih Uslova, prestaju da važe i da se primjenjuju Opšti uslovi za osiguranje vlasnika ili korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima broj UO-39/07 od 29.04.2007.godine.

Broj: UO- 7/2016

Datum: 11.01.2016.godine

Dostavljeno:

- Izvršnom odboru
- Ovlaštenom aktuaru
- AZORS
- a/a

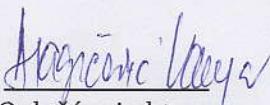

Mišljenje ovlašćenog aktuara

Predloženi **Uslovi za osiguranje vlasnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu prourokovanu trećim licima i putnicima „Drina osiguranja“ a.d. Milići**, urađeni su u skladu sa Zakonom o društvima za osiguranje, uz primjenu načela i principa aktuarske struke, pa se isti mogu primjeniti u praksi.

Ovlašćeni aktuar, saglasno članu 10. Odluke o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 15/2007), daje **konačno pozitivno mišljenje na predložene Uslove za osiguranje vlasnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu prourokovanu trećim licima i putnicima.**

11.01.2016. godine

Ovlašćeni aktuar
Mr Vanja Dragičević
Broj Rješenja: 04-658-1/06
Mr Vanja Dragičević
OVLAŠTENI AKTUAR
RJ. BR. 04 - 658 - 1 / 06